

omissa, perire debet actus omnino, per text. in l. non dubium, C. de legibus, ubi Jafon notabili ult. n. 17. copiose Felinus in dicit. cap. cum dilecta, de rescriptis, n. 29. & n. 36. Menchaca de successorum creatione, lib. 1. §. 4. à princ. usque ad n. 30. & lib. 2. §. 13. Requisito 9. n. 68. & seq. Anton. Galeatus Malvassia in conf. 57. n. 22. vol. 1. Joannes Vincent. Hondedeus in conf. 27. n. 2. vol. 1. Hippolyt. Riminaldus in consil. 467. n. 13. lib. 4. Fabius Turretus in conf. 47. n. 34. Laurentius de Pinu in conf. 84. n. 5. nec potest talis forma per acquipollens, hoc est, ex congregatione, aut consensu totius populi adimpleri, nec eidem aliquid addendum, vel detrahendum est, ut per Baldum, & omnes Doctores in l. 1. ff. de liberis & postb. ubi Jafon à n. 18. usque ad n. 27. & Alexander n. 3. Baldus in conf. 308. in fine, vol. 3. Castrensis in l. ult. sub n. 7. C. de testamentis. Tiraquell. de retractu lignagier, §. 21. gloss. 1. n. 12. & de retractu conventionali, §. 4. gloss. 6. sub num. 31. Menchaca de successorum creatione, lib. 1. §. 4. n. 12. & lib. 2. dicit. §. 13. requisito 9. n. 73. Gratian. regula 212. Menoch. in conf. 388. n. 20. lib. 4. Hippolyt. Riminaldus in conf. 367. n. 9. lib. 4. Laurentius de Pinu in conf. 18. n. 12. & 13.

36 Deinde, quoniam dicta lex regia prohibitive loquitur, & habet clausulam annullativam, & sic formam incommutabilem inducit, ut multorum allegatione latius comprobant Menchaca de successorum creatione, lib. 2. §. 14. requisito 9. n. 72. Anton. Galeatus Malvassia dicit. conf. 57. n. 23. vol. 1. Pedrocha in conf. 37. nu. 21. & 22. late Beccus in conf. 62. n. 43. & in conf. 66. n. 9. & seqq. Et dictio illa negativa, non, juncta verbo, pue dan dar tierras algunas, inducit præcisam necessitatem, privat potentiam, & actum in contrarium factum reddit nullum, ut per text. in l. non potest, ff. de furtis, & alia jura, scribunt Bartolus in l. final. n. 8. ff. de feriis, & in l. de his, n. 4. ff. de transact. Baldus in l. finali, col. ult. C. de fideicommissis. Jafon in l. 1. n. 2. ff. de verbor. obligat. Corrañus in l. si usufructus, n. 8. & seqq. ff. de servitutibus, ubi ex n. 4. agit de natura, & virtute verbi, potest, late Peralta hac de re videndus omnino, in l. heredem, ex n. 79. ff. de legatis 2. Aldobrandinus in conf. 61. n. 15. vol. 1. Joannes Gutierrez in repetitione l. nemo potest, ff. de legatis 1. n. 145. Alvarus Valafcus consultat. 85. n. 6. & commendo Fulvium Pacianum, mihi quidem eruditissimum, & cujus tractatum & utiliter, & diligenter scriptum arbitror, de probationibus, lib. 1. cap. 35. à n. 28. usque ad n. 48.

39 Denique facis, quia ex verbis dictæ legis Regiæ dum dicit, La justicia, y regidores, non licet fumere argumentum à contrario sensu, ut scilicet alienatio fieri possit citra licentiam Regiam, si proceres, & homines totius populi congregati alienationi consentiant: resultat enim absque intellectu, & menti legis contrarius, quæ licentiam Regiam necessariò requirit, & sic admitti non debet, ex doctrina Baldi, per illum text. in l. cum patrem, C. de conditionibus, insertis, & tradit Romanus in conf. 392. n. 24. & cum ibi fiat mentio Procerum, hoc est, de la justicia y regidores, perinde est, ac si populus totus nominaretur, & alienare, sive dare prædictas terras absque regia licentia prohiberetur. Decuriones enim, sive Proceres totum populum, aut civitatem representant, & quod ipsi faciunt, totus populus facere videtur, ex glossa in rubr. C. quæ sit longa consuetudo, & in l. sed ex dolo, §. 1. ff. de dolo. Ex quibus sic adnotaverunt Avendañ. responso 34. n. 1. vers. ex supradictis, Alphonfus de Azevedo in addit. ad Curiam Pisanam, cap. 5. fol. 8. vers. Et notandum, & cap. 18. n. 4. fol. 61. & n. 22. fol. 64. Anton. Thefaurus decis. Pedemontana, 249. n. 1. & decis. 257. n. 2. Gironda de gabellis, 2. parte, §. 1. nu. 17. fol. 48. Et sic intentio illius legis nulla alia est, quam ut termini & terræ absque licentia Regiæ nec dentur, nec alienentur: ideo consensus populi cum autoritate etiam Procerum non posset alienationes, sive concessiones in contrarium factas vali-

dare. Id quod procederet, etiam si Proceres dictæ legi Regiæ renunciarent; adhuc enim talis renunciatio nullius esset momenti, ex verbis ejusdem legis, ibi: Pero mandamos, que la Justicia, y Regidores, no puedan dar tierras algunas, sin preceder licencia nuestra para ello. Quæ verba omnino sunt prohibitiva; at legibus prohibentibus, renunciari minime potest, ex glossa vulgata in l. 1. C. ne fideiussores dotium deuntur, Ubi Salicet. dicit esse communem resolutionem, nu. 5. Joannes Gutierrez, qui similes alias glossas allegat in repetitione l. nemo potest, ff. de legatis primo, n. 307. Tiraquell. de primogenitura, q. 22. n. 9. Oroscius in l. jus publicum, n. 4. & 5. ff. de pactis. Menchaca de successorum creatione, lib. 1. §. 29. n. 1. & 3. cum seqq. maxime quia in ea lege prohibitio donationis, vel alienationis fuit facta in favorem civitatum, & oppidorum hujus Regni, ut ex eadem lege colligitur: quapropter eidem legi propter publicam utilitatem introductæ, & pro forma & solemnitate alienationis, licentiam Regiam postulari renunciari non potest, ex resolutis per Bald. in l. si ceterographis primo notabili, C. si certum petatur, & in conf. 250. vol. 5. Castren. in conf. 75. ad finem, lib. 1. Angel. in conf. 88. sub n. 3. Felin. in c. si diligenti, col. 2. vers. Secundo fallit, de foro competenti. Joan. Vincent. Hondedeus in conf. 27. n. 34. vol. 1. Nec etiam cum juramento, ex his quæ magistraliter scripsit Bartol. in l. si quis pro eo, n. 13. & seqq. ff. de fideiussoribus. Abbas in c. cum coningat, n. 24. & seqq. de jurejurando. & ibi Alciatus n. 150. 162. & 163. Alexand. in conf. 95. in fine, vol. 1. Gozadinus in conf. 16. n. 14. & in terminis dictæ l. ultima, C. de vendendis rebus civitatis, lib. 11. tenuit Bartol. ibid. n. 5. Ex cujus doctrina confirmatur omnino superior resolutio, quæ adeo vera est, & procedere debet, ut possint Proceres, hoc est, la justicia, y regidores, adversus proprium factum venire, & alienationem improbare. Nam licet regulariter nemo possit factum proprium impugnare, nec adversus illud venire, ut per text. in l. si post mortem, ff. de adoptionibus. adnotarunt Bartolus, & communiter Doctores ibi, & multis exornant Authores statim referendi. Tamen quando factum est nullum, & contra legem prohibivam, licitum est factum proprium impugnare. Quod late probant Tiraquell. de retractu Lignagier, §. 26. gloss. 2. n. 5. & seqq. & n. 11. vers. Quæ autem dicta sunt. Parisius in conf. 53. n. 15. & vol. 1. Crementis singulari 113. Aretinus in consil. 114. Petrus de Peralta in rubricis, ff. de heredibus instituendis, num. 95. cum seqq. Baeza de non meliorandis dotis ratione filiarum, c. 34. nu. 2. 3. 4. & 5. Molina de Hispanor. primogeniis, lib. 4. cap. 1. n. 18. & seqq. Alvarus Valafcus consultat. 69. n. 14. Borgnin. Cavalcanus de iure, & curatore, nu. 162. & 163. fol. 200. & 201. Joan. Gutierrez prædictarum, lib. 3. quæst. 41. ex nu. 2. cum seqq. Qui etiam loquuntur in alienatione honorum Ecclesiæ, Minoris, aut Universitatis absque debita forma & solemnitate celebrata, ut possit ab ipsismet contrahentibus annullari.

Deinde etiam ad dictam legem Regiam animadvertendum est, dubium esse utrum absque licentia Regiæ, census constitui valeat in terris, & terminis oppidorum, & civitatum hujus Regni, de quibus Regia lex illa tractat: & sic an Regia facultas ad dandas, sive alienandas terras, & terminos requisita ibi, requiratur etiam ad census constitutionem super illis, an verò sufficere debeat sola Procerum licentia, & solemnitas d. l. ult. C. de vendendis rebus civitatis, lib. 11. Et dubium facit, quoniam lex illa alienationem, sive dationem tantum prohibet, non tamen obligationem, aut hypothecam, nec aliqua alia lege prohibitum reperitur, quod terræ hujusmodi, vel termini obligari non possint, nec hypothecari: at permissum esse censetur, quod prohibitum non reperitur, l. cum Prætor, ff. de iudiciis, ubi glossa verbo, videtur, allegat alia jura, l. mutus, §. 1. ff. de procuratoribus. Franc. Beccius in conf. 60. n. 8. Pancirolus in conf. 106. n. 20. Crotus in conf. 115. n. 5. vol. 1. Simon

48 Simon de Prætis, in conf. 121. n. 21. & permissionis causa favorabilior est, quam prohibitionis, ut probarunt Craveta, in conf. 203. n. 24. Alexand. Raudensis, de analogis, lib. 1. cap. 35. n. 22. Præterea, quia eo ipso, quod dicta lex Regia loquitur expressè in alienatione, & datione tantum terrarum, & terminorum; nec de hypotheca, obligatione, aut census constitutione mentionem facit, hujus quæstionis decisio remanere videtur dispositioni juris communis: ex his quæ scribunt Doctores communiter in l. commodissima, per illam textum ff. de liberis & postb. Sed de jure communi, terræ illæ, vel termini cum licentia Præsidis alienari possunt, nec licentia Regiæ necessaria est, præterquam in utraque Roma, ex d. l. ultima, C. de vendendis rebus civitatis, lib. 11. Ergo quoad hypothecam, vel census constitutionem idem etiam observari debet post illius legis constitutionem, quæ de hac re nihil dispositum est: Maxime quod cum ea constitutio sit contraria, & correctoria juris communis, extendi non debet, sed strictè intelligenda est in terminis, in quibus loquitur, ex resolutis per Doctores communiter in Authent. quas actiones, C. de sacrosanctis Ecclesiis. Tiraquell. in l. si unquam, verbo, liberis, pag. 96. C. de revocandis donat. Roland. in conf. 74. nu. 17. & 18. vol. 1. Bursum, in conf. 76. n. 8. & in conf. 120. n. 31. lib. 1. & hanc partem non sic fundatam in specie, & terminis dict. l. 11. tit. 7. lib. 7. nova collect. Regiæ, tenuit expressè D. Felicianus de Solis tractatu de censibus, lib. 2. cap. 3. n. 6. ubi dicit sepe numero se vidisse ad alienanda, vel hypothecanda bona propria civitatum, ad redditus imponendos solere impetrari licentiam à Rege nostro: quæ si deficeret in tali alienatione, hypotheca, vel redditus annui constitutione, non ex hoc alienatio, hypotheca, aut constitutio redditus judicaretur nulla, ut ipse firmat, qui intelligit hoc procedere in las tierras concegiles, y realengas, no en las tierras baldias, aut concegiles, in quibus dicit loquutam dictam legem Regiam. Ego verò eo ipso, quod dicta lex in his terris loquuta fuerit, contrariam sententiam omnino amplectendam existimarem, & consequenter ad census, vel redditus annui constitutionem, Regiam licentiam necessariam esse. Quod fundamentis sequentibus evidenter comprobari poterit.

Primò, per text. in l. ult. C. de rebus alienis non alienandis. Ex qua alienatione prohibita ceteri etiam obligationem, pignoris nexum, & hypothecam prohibitam, passim & communiter adnotare solent Doctores, ut ex multis tradunt Anton. Gomez. in l. 40. Tauri, n. 83. Covar. resol. lib. 2. cap. 16. n. 2. Molina, de Hispanor. primog. lib. 1. cap. 21. n. 15. Prohibita ergo alienatione expressim in d. l. Regia 11. Nec pignoris nexu, aut hypothecâ permissâ, cur discriminis rationem constituemus, vel ad census constitutionem Regiam licentiam necessariam non esse dicemus, maxime cum ratio superior fortiter urgeat in terminis dict. l. Regia, ubi concessionis, vel alienationis prohibitio principaliter facta est favore oppidorum, & civitatum hujus Regni, quæ ex similibus concessionibus, vel alienationibus maxime damnum patiebantur, ut constat ex illis verbis: Por el mucho daño que dello recibian las dichas Ciudades y Villas de nuestros Reynos. At prohibitio alienationis etiam simpliciter facta, in his quæ favorabilia sunt, comprehendit obligationem, hypothecam, & cætera quæ continentur in dict. l. ult. C. de rebus alien. non alienand. ex singulari doctrina Baldi in l. voluntas, n. 11. C. de fideicommissis, quam exornant, & sequuntur Modern. Paris. in addit. ad Alexandr. in consil. 119. litera A. vol. 3. Covar. d. cap. 16. n. 2. Molina. lib. 1. de Hispanor. primog. cap. 20. n. 16. & 17. Et ratio generalis illius legis extendit legem ipsam, etiam in casu speciali loquentem ad alios casus, l. quod dicitur, ff. de pactis; ubi adnotarunt Bartol. Bald. & Jafon, in 1. & 2. notabili, l. regula, §. finali; ubi etiam Bartol. ff. de juris & facti ignorantia. Tiraquellus, in tractat. Cessante cau-

sa 1. part. n. 139. & seqq. Craveta in conf. 135. n. 32. & in conf. 227. n. 3. & seqq. Cavalcan. de iure & curatore, n. 134. fol. 82. Præsertim quod cum hoc infit, atq; ex mente ejus legis procedat, legis extensio non dicitur fieri, ut scribunt Jafon, in l. Prætor ait, n. 6. ff. de novi operis nunciacione, Felin. in cap. translatio, col. 2. de consil. Mench. de successorum creatione, lib. 2. §. 18. num. 237. Molina, de Hispanor. primogen. lib. 1. cap. 5. n. 12. Petrus Magdalenus, de num. testium in testament. requisito, cap. 5. n. 143. Alexand. Raudens. de analogis, libro 1. cap. 12. num. 19. Fulvius Pacianus de probationibus, lib. 1. cap. 26. num. 77.

Secundò facit; nam licet textus in dict. l. ult. C. de vendendis rebus civitatis, lib. 11. loquatur in venditione, tamen quod habeat locum in qualibet alia alienatione, ex Alexandro in conf. 1. col. 4. firmant expressè Avendañ. de exequend. mandat. dict. cap. 12. n. 26. in principio. Joseph. Ludovic. decis. Perusina 93. n. 38. Igitur idem dicendum est in terminis dict. l. Regia 11. quia leges Regiæ recipiunt omnes interpretationes quas recipit jus commune in tali casu, ut alios referens rectè advertit Alvarus Valafcus. consult. 42. in fine, & consult. 66. num. 17. Et confirmatur ex his quæ scripserunt Ancharan. in conf. 49. Joan. Vincent. Hondedeus in conf. 110. num. 13. & 14. vol. 1. Decian. in conf. 62. num. 22. vol. 3. Pedrocha, in conf. 25. n. 33. & 34. Ex quibus destruitur omnino præcipuum Feliciani fundamentum, quod ex dict. l. ult. C. de vendendis rebus civitatis. defumitur: textus autem in dict. l. Regia, 11. 55. tit. 7. lib. 7. (de qua hæctenus actum est) in quibus terris & terminis loquatur, explicat late ipse Felician. lib. 2. d. cap. 3. ex num. 2. usque ad num. 7.

Solum restat, & ultimo loco constituere ad limitationem dictæ legis Regiæ, ejusdem decisionem minime procedere in terris, locis, & dominiis Comitum, Ducum, Marchionum, & aliorum Dominorum; in quibus Regia licentia necessaria non erit, ut prædicti termini, & terræ alienari, vel obligari possint, sed eorum licentia, & autoritas sufficiens esse debet, in quibus casibus in terris Principis Regia licentia necessaria esset: quod pro certo tradiderunt, & latius comprobant Avendañus de exequend. mandatis, dicit cap. 12. num. 24. Ludov. Messia in præcæta l. de Toledo, 2. fundam. 9. p. n. 48. & 49. fol. 87. Cæterum Alphonfus de Azevedo, in comment. ad d. l. 11. tit. 7. l. 7. n. 5. de hac opinione dubitat, dicens quod apud eum habet maximum dubium, eo quod Domini non possint derogare dictæ legi Regiæ, licet de facto aliquando faciant, sed fortassis quia non contradicunt; multa enim per patientiam tolerantur, quæ si in judicio deducta essent, non tolerarentur. Verum retentâ priori sententia, quæ verior videtur, & in praxi aliquando obtinui, prædictum fundamentum aperte diluitur, quoniam verum est, quod prædicti Domini, Comites, Duces, & Marchiones non possint constitutioni illi Regiæ derogare in terris, & dominiis, quæ sunt ipsius Regis, nec in eisdem licentiam, aut autoritatem ad alienationes concedere; in propriis tamen dominis, & oppidis id jure facere poterunt; nec, cum loco Regis habeantur in suis oppidis, ex traditis per Avendañ. & Messiam, ubi supra. decisioni Regiæ derogari videbuntur; idcirco alienationi, vel hypothecæ consentire, & autoritatem suam interponere rectè possunt, & consequenter alienationes ipsas suo consensu validare.

CAPUT LV.

Usufructuarius an, & qualiter teneatur circa lites expendere? ubi antiquor. sententia defenditur, & admittitur distinctio communi, qua distinguitur inter usufructuarium ex dispositione legis, & eum qui ex dispo-

sitione